

Iz nacrtu za 7. knjigu „Iskustvo preživljavanja“

S.N. Lazarev

FENOMEN STALJINA

Šta je uzrok propasti imperija i država? Koji su glavni faktori koji utiču na degradaciju i raspad društva?

Praktično do danas nije bilo istraživanja ove teme. I tek relativno nedavno je jedan engleski naučnik, posle dugogodišnjih brižljivih istraživanja, uspeo da odgovori na ovo pitanje. Njegov odgovor je bio neočekivan: uzrok propasti svake države, po pravilu, je samoubilačko ponašanje njenog lidera. Naučnik istina nije uspeo da objasni šta leži u osnovi samoubilačkog ponašanja lidera. A upravo ta tema zaslužuje ozbiljno istraživanje.

Za Rusiju je ova tema posebno aktuelna. Šta je vodilo Gorbačova kada je pod vidom reformi počeo da uništava svoju državu? Zašto se Jeljcin pokazao kao veliki rušitelj?

Oni koji pokušaju da objasne ove događaje sa političke ili ekonomske tačke gledišta, dade dosta površne i primitivne odgovore i zaključke. Zašto je Staljin stvorio veliku državu, ojačao zemlju, a Hruščov počeo da je ruši?

Sa političke ili ekonomske tačke gledišta ovi fenomeni se ne mogu objasniti. Koreni svakog čovekovog ponašanja su povezani sa njegovim mentalitetom, sa njegovom psihologijom. Duhovno snažan čovek se razlikuje od slabog pre svega po postojanju višeg cilja, zadatka, ka kome stremi.

Svaka funkcija postoji i razvija se dok postoji cilj. Gubitak cilja vodi uništenju funkcije. Čovek koji je izgubio ciljeve upada u depresiju, postaje slab i zavisn.

Snaga svake države je povezana sa njenom ideologijom. Država je funkcija, a ideologija određuje glavne ciljeve. Rušenje ideologije neizbežno vodi ka propasti države.

Osamdesetih godina prošlog veka komunistička ideologija je pokazala svoju neosnovanost, neuverljivost. Gorbačov nije mogao da obeća današnjem pokolenju da će živeti u komunizmu. Ceo sistem ciljeva Gorbačova sveo se na žalosnu parolu: „Svima po stan u 2000. godini!“ Od političkih parola prešao je na ekonomske. Njegova plašljivost i zavisnost su rezultat kraha svih uobičajenih ciljeva.

Dakle, samoubilačko delovanje lidera je rezultat odsustva ideologije ili njenih nedostataka. Ali zašto je onda Staljin uspeo da stvori veliku državu? Koja ga je ideologija vodila?

Pre nekoliko dana navršilo se 60 godina od Staljinove smrti. Delegacija komunista položila je venac na njegov grob. Način na koji je Staljin upravljao, kao i iskustvo Kine, komunisti smatraju svojim glavnim adutima. Ali ako analiziramo iskustvo Staljina i Narodne Republike

Kine, doći ćemo do iznenađujućih zaključaka. Njihove uspehe ne možemo objasniti komunističkom ideologijom, već obrnuto, njenom likvidacijom.

U poslednje dve hiljade godina pojavilo se mnogo koncepcija pravednog i srećnog društva. Što se tiče komunizma, učinjen je i pokušaj realizacije. Sa komunističke tačke gledišta, da bi ljude učinili srećnim potrebno je učiniti tri stvari:

1. likvidirati državu;
2. likvidirati porodicu;
3. likvidirati privatnu svojinu.

Lenjin je iskreno pokušao da poštuje ove principe. Abortusi su dozvoljeni. Na Crvenom trgu više puta su održane parade golih komsomolaca. A onda je zemlja počela da tone u kaos – moralni, politički i ekonomski.

Takozvana „nova ekonomska politika“ je vratila privatnu svojinu, ali nije vratila moral. Trgovci su postepeno počeli da uzimaju vlast u svoje ruka. Zemlja je bila osuđena.

Staljin je upotrebio surove, krvave mere, ali je spasio državu. Tajna njegovog ponašanja krije se u jednoj reči – Kavkaz.

Svaki kavkazac zna šta je potrebno da bi se sačuvalo njegovo pleme i njegov narod. Pre svega, potrebna je snažna porodica, porodični klanovi, gde se svi staraju jedan o drugom i međusobno se štite. Svaki kavkazac zna da je rušenje države pogibija naroda, da je nemoralno ponašanje žene raspad porodice.

Staljin je počeo da jača državu, obnavlja instituciju porodice, to jest on se nije vodio komunističkom ideologijom, već zdravim razumom. Od tri glavna principa komunističke doktrine, dva je odbacio, a jedan zadržao – ukidanje privatne svojine. Uzgred, postepeno se odrekao i uranilovke. Pred sam rat visoki stručnjaci dobijali su veliki novac.

Staljinova surovost je uslovljena ideologijom kavkaskog kneza. Ta ideologija nije imala nikakve veze sa komunizmom. Zato Staljin faktički nije imao tim i nije imao naslednika. U suštini on je jednolično „gurao“ ideju očuvanja porodice i morala, i istrebljivao sve one koji su pokušavali, pod vidom demokratije, da unište i državu i porodicu.

Šta je uzrok uspeha Kine?

1. Kinezi su umesto da ruše državu počeli da je jačaju.
2. Kinezi su počeli da se brinu o jačanju porodice.
3. Kinezi su postepeno uveli privatnu svojinu nad sredstvima za proizvodnju.

Faktički od tri osnovne postavke na kojima se zasniva komunizam u Kini nije ostala ni jedna. Zahvaljujući tome Kina je i postigla ogromne uspehe u ekonomiji i politici.

Tada se postavlja pitanje: koji je to sistem u kineskoj državi? Kakav je to čudni socijalizam sa kineskim specifičnostima?

Da bi odgovorili na ovo pitanje potrebno je priseliti se kako se pojavio socijalizam. Bila je to reakcija na krizu evropskih političkih sistema. Pogibljene tendencije u kapitalizmu su postale vidljive već pre par stotina godina.

Karl Marks je predstavio socijalizam kao antipod bolesnom buržoaskom društvu. Za glavni uzrok svih nevolja proglašena je privatna svojina. Porodica je takođe proglašena privatnom svojinom. I država, kao aparat nasilja, takođe je predstavljena kao svojina elite.

Dakle, po Marksu, osnovni uzrok zla su industrijalci; tj. privatna svojina na državi, na porodici i na oruđima za proizvodnju. Recept za sreću je zbog toga bio prilično jednostavan: potrebno je zlo zameniti njegovim antipodom – dobrom, to jest likvidirati privatnu svojinu. U tome je suština komunizma.

Ali sve Marksove teorije su se pokazale kao misifikacija. U suštini, to je bila jedna od najvećih afera u istoriji. Nepravilno određen uzrok rađa nepravilne posledice. Nepravilna dijagnoza rađa nepravilno lečenje. Manjkava teorija rađa izopačenu praksu. Uzroci krize zapadnog društva i degradacija socijalističkog sistema, pre svega se kriju u privatnom bankarskom sistemu, a takođe i u krizi religije.

Svaki živi organizam, da bi preživeo, mora da radi u tri režima.

Kao prvo – da reaguje na sadašnjost. To je trenutno razmišljanje.

Kao drugo – da planira sutrašnji dan. To je taktičko razmišljanje.

Kao treće – da misli o budućnosti. To je strateško razmišljanje.

U svakoj harmoničnoj državi postoje grupe ljudi koje vladaju ovim različitim nivoima mišljenja – trenutna pitanja rešavaju trgovci; taktičkim pitanjima se bave političari, a strateška pitanja rešavaju predstavnici religija.

Filosofija i religija formiraju osnovni sistem ciljeva i ideologiju. Politika primenjuje ideologiju u upravljanju zemljom i razrešavanju sukoba sa drugim narodima. Trgovci se uvek nalaze pod kontrolom političara i ideologa.

Suština kapitalizma se nalazi u činjenici da državom upravljaju trgovci, to jest ljudi kojima su taktika i strategija strane. Ovi ljudi su uvek radili samo za sebe, vodeći računa samo o sopstvenim interesima.

Predstavnik religije mora da misli o moralu i o tome šta će se desiti u budućnosti. Političar mora da razmišlja o državi i narodu. Trgovac razmišlja o svojoj dobiti. Trgovac mora biti pod stalnom kontrolom političara i predstavnika religija, pod moralnom kontrolom. Trgovac koji se oslobodio kontrole političara i ideologa počinje da otima, krade i vodi društvo u propast.

Kapitalizam predstavlja pobjedu trgovaca nad političarima. Zašto se to desilo? Zato što religija, koja po svojoj prirodi treba da savetuje i usmerava političare, u srednjem veku, u Evropi, počela je da se bavi trgovinom. Sveštenici su postali trgovci. U skladu sa tim, političari, koji su pre bili usmeravani moralom, sada su počeli da se orijentišu ka novcu i dobiti.

Političari su „legli“ pod trgovce. Pre ili kasnije trgovci su morali pobediti. I ta pobjeda je došla preko privatnih banaka. Kroz stvaranje privatnog novca, koji je u početku izgledao kao bankarska garancija, a onda se pretvorio u realni novac.

Kada trgovac upravlja političarima i sveštenicima tada se moral raspada, a onda je i fizička propast države neizbežna. Uprkos tome što je Marksova teorija bila potpuno defektna, socijalizam se u Rusiji ipak pojavio. Staljin je napravio veliku državu. Ali to nije bilo povezano ni sa likvidacijom privatne svojine, ni sa likvidacijom porodice. Bio je to intuitivni pokušaj da se ideologija i moral postave iznad politike, a politika iznad ekonomije i trgovine. Upravo ovim se mogu objasniti pozitivne pojave u socijalizmu: planska privreda, dostignuća u svim oblastima – moćna kultura, razvoj umetnosti, otkrića u nauci i tehnici, moralno vaspitavanje omladine.

Nova ideologija se završila Staljinovom smrću. Hruščov je pokušao da obnovi ideje komunizma i počeo da ruši sve što je pre njega stvoreno. Pravec koji su zauzeli Brežnjev i Gorbačov je već bio agonija komunističkih ideja.

Šta je uradila Kina? Kina je postavila ideologiju iznad politike, a politiku iznad trgovine. U tome se krije „kineski fenomen“: u početku – moral i patriotizam, zatim – politika, to jest organizacija društva, a tek posle toga – interesi trgovaca. Ukidanjem državnog monopola, Kinezi su nastavili da jačaju državu, a ne da je ruše. Osnovno što su sačuvali je nadmoć strategije nad taktikom, a taktike nad trgovinom. Zahvaljujući upravo strategijskom razmišljanju Kina je uspela da koristi moć države za dugoročne projekte. Trgovci nisu rasparčali kinesku državu, nisu je pokrali i nisu je pretvorili u gomilu trafika.

No, pojmovi morala i visoka strategija proizilaze iz pojmova vere i religije, koje u Kini nema. Zato trgovci u Kini postaju sve snažniji, a omladina se sve više klanja „zlatnom teletu“.

Propast SSSR-a počeo je 70-tih godina prošlog veka kada su ljudi shvatili da komunizma neće biti. Društvo, porodica i privatna svojina, bez države ne mogu da opstanu. Kada država gubi osnovni sistem ciljeva, ideologiju, ona je osuđena. I tada će se svaki političar, koji u sebi nema jasne i čvrste ciljeve, ponašati samoubilački. Metanija sovjetskih rukovodilaca, podela društva na klanove, na „zapadnjake“ i „slavenofile“ rezultat je kraha sovjetske ideologije.

U Kini sada počinju slični procesi. Kompartija pokušava da se sa tim izbori. Nedavno se pojavila još jedna parola: „Nije lepo hvaliti se svojim bogatstvom“. Što su ciljevi slabiji, počinje jače raslojavanje naroda – i duhovno i materijalno. Kada država prestane da bude celina, ona propada. Kineska vlada to shvata i grozničavo traži put spasenja.

Kina liči na konjanika koji ne zna kuda će dalje, a konj, osećajući to počinje da se rita i bacaka na sve strane. Rusija na tom planu liči na konjanika bez glave – konj radi šta hoće i ne obraća nikakvu pažnju na jahača.

Istina, dolaskom Putina Rusija je dobila novog konjanika. Ostalo je da se odluči u kom pravcu će ići. U decembarskoj predsedničkoj poslanici, lider je označio pravac – moral i patriotizam. Hajde da vidimo da li je moguće da to bude osnova nove ideologije.

RUSKA IDEOLOGIJA

Građani Vizantijskog carstva sebe su nazivali Rimljanima. Pred propast države društvo u Vizantiji se podelilo na grupe i klanove. Pojam „Rimljanin“ je prestao da postoji. Pojavili su se „Grci“, „Jermeni“ itd., to jest celo društvo se podelilo po nacionalnom ili religioznom obeležju. Nestalo je unutrašnje jedinstvo, svako je vukao na svoju stranu. Patriotizam se ugasio. Kada je vizantijska elita izvršila izdaju, odbivši da daje novac za popravku gradskih bedema, to je bio zakonomeran rezultat - u početku se zemlja raspada iznutra, a onda i spolja; ako nema zajedničkih ciljeva, zajedničke ideologije, ako zakon ne štiti moral, patriotizam nestaje.

Gde počinje Otadžbina? Otadžbina počinje od ljubavi prema najbližima, od ljubavi prema svom narodu, svojoj zemlji. Sve je to moguće kada postoji zajednički cilj i moralna osnova koja sve ujedinjuje.

Patriotizam je ljubav prema Otadžbini, to je jedinstvo svih građana. Zašto se u Rusiji patriotizam budi samo u trenutku kada se nad njom nadvije propast? Odgovor je jednostavan: u Rusiji nije bilo snažne ideologije. Predstavnici religije su se bavili obredima, spoljašnjom stranom vere. Zauzeti trgovinom, zaboravili su na moral. Zato se celokupna ideologija u Rusiji svela na bogodržavnost. Car, a ne sveštenik, je bio garant morala. Zato je slabljenje carske vlasti u Rusiji faktički značilo njenu propast.

Patriotizam se stvara iz moralnih ciljeva koje društvo sebi postavlja. Patriotizam podrazumeva unutrašnje jedinstvo svih građana države. Pre svega to je jedinstvo na nivou porodice. Upravo u porodici čovek se uči jedinstvu, ljubavi, međusobnoj pomoći i zaštiti. Jedinstvo na nivou porodice prerasta u jedinstvo na nacionalnom nivou, a zatim u jedinstvo na nivou naroda i onda države. Tamo gde nema snažne porodice, ne može biti jake države.

Patriotizam podrazumeva ljubav prema svojoj otadžbini, spremnost da se zaštiti i umre za nju. Države nestaju kada količina izdajnika počinje da raste. Šta je to što čoveka čini izdajnikom? Koji su glavni faktori koji formiraju takvog čoveka? Pokušaću da sastavim psihološki profil izdajnika otadžbine.

Svaki obaveštajac zna kako izgleda budući izdajnik. Pre svega to je duhovno slab i zavisani čovek. No, takve obično u službu (obaveštajnu) ne uzimaju, odmah ih uočavaju. Zavisani i duhovno slab je onaj čovek koji se potčinjava životinjskim nagonima, koji je po karakteru egoista i potrošač, koji nema više ciljeve i zadatke. Odsustvo moralnog vaspitanja, svođenje smisla života na zadovoljstva – tako se formira karakter budućeg izdajnika.

Dakle, čovek je dobio specijalno obrazovanje i postao obaveštajac. Kada on može izdati svoj narod i svoju zemlju? Kada u sebi nosi pogubne strasti. Ako je obaveštajac alkoholičar ili narkoman, već je budući izdajnik. Ako je pohelepan i zavidi, ako ne može da prevlada svoju pohotljivost i sa požudom gleda svaku lepu ženu, on je budući izdajnik. Ako ima homoseksualnih sklonosti, lako ga je vrbovat. Ako mu je novac važnije od časti i duga, pre ili kasnije će izdati.

Ukoliko sa te tačke gledišta posmatramo savremenu Rusiju, videćemo da je ona škola budućih izdajnika. Televizija uči ljude da se klanjaju seksu i razvratu. Ekonomija ih uči da krađu. U školi su moralno vaspitanje odvojili od obrazovanja. Obrazovanje u privatnim školama stvara slabu, zavisnu i ograničenu decu. Maloletničko pravosuđe sistematski uništava porodicu. Kult novca, potrošnje, uživanja, podsticani od liberalnih grupa ruše sve moralne osnove na kojima se zasniva patriotizam. Alkoholizacija stanovništva, privatna proizvodnja alkohola – to je takođe škola za buduće izdajnike.

Država koja hoće da preživi u bliskoj budućnosti, pre svega mora da jača porodicu, jer je to osnovni element države. Razmislimo: šta ruši porodicu? Nemoralno ponašanje žene, abortusi, alkoholizam, kult zadovoljstva koji sprečava rađanje dece, planiranje porodice, propaganda slobodnog načina života, kult novca, nedostatak obrazovanja, nepoštovanje roditelja – možemo dugo nabrajati te faktore. Jedno je jasno: ako Rusija hoće da preživi, potrebno je da prestane da gaji izdajnike u porodici, školi, ekonomiji i politici.

Komunisti su hteli da stvore srećnu državu, ali su zaboravili da se ona sastoji od pojedinačnih ljudi. Da bi država bila harmonična i zdrava neophodno je vaspitavanje i formiranje harmoničnog čoveka – pre svega verujućeg i moralnog, koji ume da razmišlja strateški i koji razume da sa gubitkom morala novac i vlast postaju smrtno opasni. Bez patriotizma i morala Rusija nema budućnosti.

Spasavanje porodice i obrazovanja, vaspitavanje dece u školi i van nje, predstavlja životni minimum od koga treba početi. Suština liberalnih vrednosti i slobda se nalazi u odricanju od morala radi zadovoljavanja životinjskih nagona i želja. To je nedvosmisleno put Sodome i Gomore. Rusija može da izbegne takav rasplet.

Inicijativa koju je pokrenuo predsednik, nalazi na veliko odobravanje među svim slojevima društva. Društveni pokret za podršku zdravoj i moralnoj Rusiji može da objedini milione ljudi i tada inicijativa predsednika neće biti kratkotrajna, prolazna i neće se rasuti kao pesak. Ono što nazivamo fizičkim zdravljem nije samo rezultat korišćenja kvalitetnih proizvoda, to je sveukupnost pravilnog načina života i pogleda na svet, zdrave ekonomije, politike, to je postojanje morala i vere.

Narod Rusije vidi koliko je opasan put novca i potrošnje i spreman je da sledi moralne orijentire. To stremljenje će neizbežno uticati na društvene pokrete i saveze koji se neće boriti protiv vlasti, već saradivati sa njom i podržavati je.

07.03.2013. S.N. Lazarev